

Abstrakt

Diplomová práca skúma vzťah medzi -141C Ins/Del polymorfizmom v dopamínovom receptore D₂ a prejavmi tzv. *novelty seeking behavior* (NSB). Novelty seeking (vyhľadávanie nového) je povahová vlastnosť, charakterizovaná ako tendencia vyhľadávať rôzne, komplexné a intenzívne senzácie a zážitky za cenu fyzického, sociálneho, právneho a finančného risku. Pravdepodobne súvisí taktiež s nástupom užívania drog v mladom veku a agresívnym správaním. Uvažuje sa, že jedinci s touto charakteristickou črtou majú v mozgu relatívne vysokú obsadenosť dopamínových receptorov. Dopamínové receptory sú predovšetkým intenzívne skúmané v súvislosti s mnohými psychiatrickými ochoreniami alebo poruchami osobnosti. Hoci existujú práce, ktoré sa zameriavajú aj na povahové vlastnosti ako je novelty seeking, predmetom ich štúdiá sú hlavne dopamínové receptory D₁, D₃ alebo D₄. Len veľmi málo sa vie o dopamínovom receptore D₂ a jeho vzťahu k NSB a to napriek faktu, že DRD₂ má kľúčovú úlohu v negatívnej regulácii pôsobenia dopamínu. Obsadenosť DRD₂ v mozgu je v súčasnej dobe možné určiť pomocou pozitronovej emisnej tomografie (PET). Avšak využitie tejto metódy v neuropsychologickom výskume je finančne veľmi náročné. K dnešnému dňu sa v literatúre objavilo len pár publikácií zaoberajúcich sa NSB, ktoré na porovnanie obsadenosti D₂ receptorov použili PET. Preto, cieľom tejto práce je overenie vzťahu medzi DRD₂ polymorfizmom a NSB pomocou genetickej analýzy. Výsledky by slúžili ako podklad pre presnejší výber kandidátov na PET screening, čím by sa ušetrili náklady na toto drahé vyšetrenie.

Kľúčové slová: novelty seeking behavior, dopamin, DRD₂, polymorfizmus, osobnosť, TCI-R